

Vatweefchu Awifes.

56. gadagahjums.

Nr. 47.

Trefchdeenâ, 23. Nowember (5. Dezember).

1877.

Redakteera adrefe: Pastor Sakranowicz, Luttingen pr. Frauenburg, Kurland. — Ufpedizija Westhorn L. (Neyher) grabmatu bohde Jelgawâ.

Vatweefchu draugu beedribas fchi gada fapulze buhs Jelgawâ, museuma namâ, 7. Dezember un runas eefahks pulksten 11. no rihta. Wifus zeen. beedrus fa-aizina
M. Bielenstein,
presidente.

Nahditajs: Kara finas. Wisjamaalaks finas. Dschadas finas. Ufaizina-fchana. Telefons. Miltakabs bilde. Drohsh fchens. Kreewu-Turku fara 1877. Kabibas un pretfchu turgus. Dschizelu brauzeni. Sludinafchanas.

Kara finas.

Ilgahjufchâ nedelâ wispirms sioja par wairak masahm faufchanahm winâpuſ' Plewnas. Vastajati sin, ka tur no Sofijas pufes weena Turku armija lafahs un no Mehmet Ali wadita grafahs nahkt us Plewnu Dfmanam palihgâ. Schi Turku armija ir apmetufees lehgeri kahdu juhdsi winâpuſ' Dfkanijas, Balkana pakalnâs. Kreewu pirmâis darbs nu bij, fchai armijai nemas nelaut panahktees fchurpmaal, bet eet pretim, to jau tur istafihkt, fur ta tagad stahw. Ar tahdu nodohmu Kreewi weenu posiziju pehz ohtras panemdami ari 13. Nowember pehz 2 deenu laufchanahs eenehma weenu stipru Turku lehgera plazi pee Prawez zeema, 2 juhdses no Dfkanijas. Kreewi bij Turkus aplentufchi un wifâ tee 10 Turku batalioni nehmahs muft. To paschu deenu ziti Turku pulki mehginaja Detewnai nahkt wirfû, bet tika atfisti. 12. Nowember generalis Daudewil ar stirmi panehma Tropolas pilsehtu, it tuwu pee Sofijas, un gahja tâ fahnis teem Turkeem wirfû, kas tur Dfkanijas lehgeri falafjufchees. No 13. Nowember sioja, ka ari Dfmana spehks no Plewnas mehginajis 2 reises us deenwidus-rihtu puſi zaur Kreewu rindahm lauftees, bet tijis adfihstis atpafak. Mubfu flahde pee tam bij mafa. Ari to rakfija, ka weens parlamenteers no Dfmana atfrehjis Kreewu lehgeri; waj nu dehl padohfchanahs fo pahrunahkt, waj zitu fo, tas wehl nebij finamâ. Ilgi Dfmans newar wairas Plewnâ turetees.

Sultans ir jau zaur Karfas padohfchanahs deewagan eebaidchts. Wairak deenas fcho deenu tureja apflehtu, kamehr beidsoht bij jadohd finama. Konstantinopolê katru riht atrohdt us eelu fuhreem widwifadus usmufinafchanas rakfjus. Netruhkt ari tahdu wahredu, kas draude Sultanu sweest no waldbibas krehfla, tilklibd fa dsirefchoht, ka ari Plewna triht. Ta partija, kas eet pa atfahditajam Sultanam Muradam, paleek arweenu drohshaka. Sultans ir ari pee Austrijas durwihm peeklaudfinajis, gribedams iffinahkt, waj ta negribetu nahkt par fawedinataju us meeru, bet Austrija likuf atbideht, ka pehz winas dohmahm wehl ne-efohkt laiks; ja gribohkt tahdas dohmas nemtees, tad lai eimoht teefcham ar Kreewiju farunatees.

Ari Greeku seme fahkt ar flubu pohstees us karu; ta fawam faraministerim ir atwehlejuſi 4 milionus drahmu, lai gahda par wifahm farawajadfbahm. Atehne ir jau atwestas 36 tuhft. flintis un 10 milionu patronu.

No Plewnas aplahrtenes sioja 13. Nowember, ka Kreewu generalis Gurko, tillihds wira lehgeri atnahkt kahdi behgli is Plewnas, tohs nofuhsta Dfmanam atpafak, lai patâ baro tahdus wihrus. Weenam wehl eedewa libds 5 nummurus no

Englandeeschu awifes, fur Karfas eenehmahana bij aprakfita. — Skobelewa pulki efohkt Turku lehgerim us 180 fohli peetuwojufchees. Ap Plewnu ir ikdeenas tagad beesa migla. It pa lahgam Kreewu leelee gabali eeruhzahs ar wifu spehtu, un fper drihs weenai, drihs ohtrai weetinai fawas bumbas wirfû. Tad paleek atfal wifâ klufu.

Zaur Rahowas eenehmahana Turku zeetokfnis Widin libds ar turenes Turku pulzineem ir nu pawifam atfchirti no Leijas-Donawas.

No Suleimana ari wehl nedfurd ne par kahdeem leelakeem darbeem. Kâ behgli nostahstijufchi, tad winam stahwoht pee Rafgradas pee 20,000, pee Ruffſchukas 30,000 un tas jits spehks ap Dschumnu.

Wifâs tais laufchanâs fтары Kreewu kruitufcheem un eewainoteem atrohдахs lohti dauds wirfneeku. Tas nu nahkt gan finams ari no tahs leelas duhshibas, ar kahdu ofizeeri eet ugunt, bet pa leelai dakai tas nahloht ari zaur tam, ka pee Turku armijahm efohkt ihpaschi strehneeki, kas laufchanâs rauga fchur tur ais wallehm, waj us fohkeem flehptees un no turenes smalki nomehrkedami fchauj til pehz wirfneekem.

Karfâ leelfirfts Mikais jau 7. Nowember ar wifu fawu fwihiti eejahja un nehma pretim pilsehtneeku padewibas swehrestu. Karfâ namu nami efohkt pilni Turku eewainotu. Generalis Lafarews efohkt par Karfas komandantu ezelts. Starp tahm tur atrastahm mantahm ir ari kahdi 20 farogi, 2 tuhft. firgu, 36 tuhft. patronas un 50 birlawi zitadas munizijas. — Schi Karfas eenehmahana tiks gan daudfinata wifâs nahlamâs laiks, 18 tuhftofchi Kreewi ar fawu duhshibu eenehma tumfâ naftslaitâ 12 fundâs fcho wareni apstiprinatu zeetokfni, fo wairak tâ 20 tuhft. Turki fawâs drohshâs baterijas fehdedami apfargaja. Zit smalkai tur wajadseja tai nogudroshana biht, ka tas mafaks pulks pahrwat to leelaku pa nakts tumfu, fur us nezil fohkeem neppehja ifschkirt fawefus! no eenaidneekem! Kâ no weenas pufes wifâ Kreewu draugi par fchahdu lohmu libdsprezajahs tâ atfal Turku draugi ir tâ ismufufchi, tâ til waretu fawu draugu no pehdeja pohsta paglahbt. Englantê wifâs awifes no tam ween til runa, ka drihs buhshohkt ta lihnija atfneegta, fur Englantê newarehs zeest, redsoht Kreewus tahlak eimam. Bet no wahredeem ir wehl tahlu libds darbeem. Englantê ir us to lepna, ka winaas selts walda par pasauli. Bet ar feltu ween newar wis eerohfchus kara-afus iftrihkt un no afufisfleeſchanas Englantê ir deewagan bailiga. Winaas behdas ir, ka tik ifbedetâis Sultans nefahkt ar Kreewiju us fawu rohku meeru faderiht; wina grib lai meera deriba noteek tâ, ka wifâs leelwalftis lai libdspreesch. Tur tad zere dauds fo wehl isglahbt. Bet Bismarks runa til no tam, ka tee 2, kas to karu wed, lai ari ir tee weenigee meera-deretaji.

Par **Karfas** eerenfchanu rakfija 6. Nov. ta: Generalis Kafarews ar Kreewu labo fpafrnu gabja pirmas no ribta pufes tai augsta kalna gulofchai Pafiz flantfei wirfu. Trihs ziti generali gabja pret teem tohraem un zitadeli. Puszel 9. fahlahs kaufchanahs pafcha widu. Generalis Grabbe pee furmes krita. Pulfsten 11. bij weena reduta un no tabs nehma zitu palat jitas. 40 Turku batalioni mehginaja talnds eefprukt, bet jahjeji bij preefcha un tohs faguhfija. Turku kritufchu un eewainotu bij pee 5000; kahdi 10 tuhft. tifa faguhfiji; lafaretis atrada 4500 eewainotu un flimu. Muhfesu fhahde bij pee 2700 kritufchu un eewainotu. Pulfsten 11. fefto Nowemb. generalis Melikows eejahja eerenfaja Karfa eefcha. Weenu datu fpehta tur pameta, ar zitu gabja uf Erferumu. tapat datu no panemtajem 300 leelgabaleem wed teefham uf Erferumu. Karfa nu trefchoreis kricht Kreewu rohfäs (1828, 1855 un 1877) un laits nu gan buhs to wairs ne-atdoht Turkeem.

Turku garnifone Karfa pafstahweja pehz tagadejahm flaidrafahm firaahm is 32 batal. kahjneekem, 2400 artillerifteem un 2 brigadeem jahneekem. Sawangoti tur tifa bes teem lafaretis atrasteem eewainoteem 17,000, fary fcheem 5 Pafcha un 800 wirfneeki. Muhfu karafpehfs, kas Karfu fturneja, bija 39 batalioni leels. Mums krita weens generalis, 30 wirfneeki un 469 faldati; eewainoti tifa 43 wirfneeki un 1790 faldati. Muhfu kafaji ifpofhta Turku telegrafa knihjas Erferumas apfahrtumä. — Is Konftantinopoles fia, ka miniftris prafocht no Sultana, lai praweefcha farogu atlafifchoht, bet Sultans to til tad griboht dariht, kad Erferuma un Adrianopole buhs Kreewu rohfäs. Muhfejem libfs fchim rohfäs kritufchi pawifam 19 Pafcha, 39,840 faldati un wirfneeki un 619 leelgabali un prohti: pee Arabana 1 Pafcha, 1000 fald. un 92 leelgab., pee Nifopoles 2 Pafcha, 7000 fald., pee Gorni Dubnaka 1 Pafcha, 4000 fald. un 4 leelgab., pee Telifcha 1 Pafcha, 3000 fald. un 3 leelgab., pee Madfchas 8 Pafcha, 7000 fald. un 42 leelgab., pee Dewe Boijun 1 Pafcha, 300 fald. un 36 leelgab., pee Hafis Topes 540 fald. un pee Karfas 5 Pafcha, 17,000 fald. un 352 leelgabali.

R. S.—j.

Kreewu fara lehgeri pee Donawas ir atbrauzis weens Amerikaneets Reife un dauds generaleem flacht efoht, ir ifprohwejis fawu jaunmohdes fchitku, kahdus peedahwa preefch Kreewu armijas flintihm. Schis fchitks ir 1 pehdu garfch un ta eerikthefts, ka ar winu war ari greest un raff. Trihs minutu aila ar fcho erohzi faldats war few semē grabwi ifrakt, fur war eceptees un drohfschinatees pret eenaidneeka lohdehm.

Pirmais brauzeens uf jauna Bender-Galazas dselszeta gabja 4. November.

No Bulgarijas firoja 11. November, ka ap Plewnu wif wehl fahweja tapat. Leelabs, it ka Dfmanis grib negaidiht, ka Suleimanam laimefeed, kas ari nu fahf kufieht un drihs weena, drihs ohtä weeta pret Kreewu preefchirindahm fawejus fuhficht. Ap Nuffchutu bij laba teefa mafaku kaufchanohs. Jadohma, ka Suleimans drihs nahfs wairaf no fawa lehgera ahra; warbuht gribehs uf Plewnas pusi reifē flumtees ar Mehmet Ali, kas no Sofijas pufes raudfihfs Plewnai mwotees. Jau no Nowembera eefahltuma Turku faldati Plewnä dabunohht til ¼ mahz. maifes par deenu un 2 reis nedekä pa galas fumofam.

— Kreeweem tas bij labfs medijums, ka winu 2 kompanijas dabuja fawä rohfä to Rosalita zelaweetu zaur Balkanu. Ta ir 5 juhdes uf wakareem no Schiplas un pa turenit eet un brauz uf Filipopeli. Tä tad nu Kreeweem jau ir 3 zefi zaur Balkanu rohfäs, pa kureem, kad gribehs, warehs eet zaur Balkanu uf Rumeliju. Turki pee Schiplas ari buhs bailigaki, kad nu dsirdehs, ka pa Rosalitas zeku Kreewi teem waa aifect mugurä.

Turki rauga pee laika fchur tur jaunus paglahbinaus few taifitees. Tä lafam, ka wira ir Schumlas zeetofkni lohti nodfiprinajufchi. Schumla jau tahdai ir drohfschä weeta, nu ir ap pilfchtu 8 redutes wilktas, un latra ar kahdeem 10 leelgabaleem

apfpraufia, kalniri un walles ir wifas par baterijahm pahrtaitas. Ari prowjantes tur efoht garnifonei preefch 4—5 mehneschi fawejis.

Wisjannafahs firas.

Is Rohmas teef wehflchts, pahwejis guloht uf mirfchanu.

Is Bogatas fino telegrafs: Kad Praweefch no mums bija eerenits, tad Turki atkappahs is Nowatfchinas, Skriwenas un Orkhanes pret Wratschefchas zela weetas. No Tropoles wira aifwillkabs uf Schurdomikas zela weetu. Muhfesi eenehma Belobrodu un Lewtfchinu. 14. November Turki tapa fakauti pee Troftenikas, un atfahja uf laula 2500 no faweem libkeem, kas no Kreeweem tapa glabati. No 16.—18. November Leelfirfa trohnamantineeka kohrim bija wairaf kaufchanahs ar Suleimana armiju, kas wifur tapa fakauti un dauds laudis pafpehleja. Turki atfahja bei kaufchanahs fawus flirus apzeetinajumus pee Wratschefchas un Lutakowas muhfu rohfäs un aifwillkabs prohjam pret Sofijn. No Plewnas wehl nau nelahdas fwarigafas firas. No Karfas: 25. Nov. atfahja Derwifch Pafcha it negaidohht nafki Ghazubani, tur til mafu karafpehku pamefdams; gaismai aushoht pallawneeks Kafbeks ar 3 batalioneem, 8 leelgabaleem un 2 fokraem kafaku wireem gabfahs wirfu un tohs pehdigi no tureenes ifdfina. Wira rohfäs krita Turku lehgeris preefch 1000 karawihreem, ta ari prowjantis un fara leetas. Mums krita 2 faldati, eewainoti tapa 7 faldati un 1 wirfneeki.

R. S.—j.

No Plewnas Dfmanis lizis zaur parlamenteeri Kreewu karawadonam praficht, waj lautu wiram ar faweem laudihm no Plewnas eet prohjam. Ir atbildchts, ka til wirfneekem atfautu ifeet, kad tee uf gohdawahrdu apfohla, fchini tarä nekaroht wairs pret Kreeweem, bet faldateem japaleef par faguhfiteem. Ar to Dfmanis nau ar meeru bijis. Ar katru brihdi gaida wira padohfschanohs. Tapehz ari jau eepreefchu uf Kreewu lehgeri wed dauds prowjantu flacht, jo drihs buhs wairaf ehdaju. — Turku faldati Plewnä pee wifa plahna ufura turotees deewegan preezigi, wifwairaf ir eerakufchees aläs, ziti gul, ziti fahw uf watti, ziti laiku kawe pee kahdas wezas fchhdeetas, kas ta parege fahfta nahfamas leetas. Dfmanam ta pafcludinajufi, ka wifch leelä gohdä kahps, kad preefch 12. Dezember nebuhs Kreeweem rohfäs krittis. — Us palihdsibu no Mehmeta Ali tagad Dfmanis maf wairs war zereht, jo Kreewi tam pafcham tablu preti preefchä aifgabjufchi; jau 12. Nov. fahweja pee Kafhemi (1 juhdi no Orkanijas lehgera). Bij weetahm grubts zefch, generala Raucha pulki dabuja ar rohfahm leelgabalus wilft par flints plihfumeem, ar dinamit-pulwera bij zela weeta flintis ja-ifpabrda.

Leelfirfa trohna mantineeka armijai bij wifas fchihfs deenas mafakas kaufchanahs. 13. Nov. 2 Turku pulki krita muhfu piketehm wirfu pee Romas, ta ka tahs no Polamirzas atkappahs, bet drihs atkal gabja un nodfina Turkus atpatal. Pee Krepfchas Turki eeflehdja weenu ufuru nodaku, bet fchee ifftahs zauri. Pee Nowatfchizas pahrdfina Turkus par Lomu atpatal. 14. Nov. leelfirfa Wladimira pulki pee Metfchas pehz 6 fundu kaufchanahs iftaifija Turkus, kas nobehga prohjam, muhfu fhahde bij 300. — Us Glenas zela 6000 Turki nodedfinaja 2 Bulgaru zeemus un aifbehgä. — Schiplä ir leelas wehtras. Dobrudfchä generalim Zimermanam laimejahs dafchus Turku pulkus fakaut; un lohpus un miniziju atkremt wira pretineets, kas Egiptes kohris nenahf wis flachtak pretim. Warbuht nu Zimermans turwofees Suleimanam no muguras. Suleimans firojis Sultanam, ka wehla rubens laika labad lai no wira wairs negaida nelahdus fara darbus.

Zelgawas pilfchneeki no 3. klafes ifwehleja fchohs 22 rumas wihrid: kaufmanus Rubinftein, Reichman, Westerman, Nesadow, Siller, Fadesjew, Friedlender, Lewinfon; amatneekus Waldowfky, Martinelli, Kosolowfky, Veuter, Simfon, birgermeifterus Schmidt un Balhian, apteekeri Goerz, baron Necke-Dhjolmaifchahs, baron Grotthufs, baron N. Henking, adwokatuf v. Brunnow un G. Borkampf un dakteri Meyer.

Daschadas sinas.

No eekschjemem.

Swehtdeen, tai 13. November, pulffien 2. pehz pusdeen as braunza us Jelgawas bahnuši pirma partija eewainotu; ohtru gaida us schis nedelas beigahm. Atbraunza pawisam 90 eewainoti un flimi, kas us bahnušča tapa sagaiditi no zeen. Kursemes gubernatora, no wiseem augstu teesu un pilsehta waldneekem, generaleem un no nenoredsama lauschu-pulka. 4. kà rahdijahs, tee wišgruhtat eewainotee, tapa us trahgahm nesti, wiš ziti braunza gan us fuhrmanu droschtahm, gan us ihpafchi us to eerikteteem leeleem plateem rateem zaur pilsehtu us apgahdaschanas namu (stalplazi), kur eeksch sawahm, us to wišlabato un pilnigako eeriktetahm palatehm tapa eelikti un tad ar ehdeenu un dšhreenu meeloti. Schee wiš jau kahdas deenas Rihgas karalafaretē gulejufchi, stary wineem ir ari Latweefchi, kuru wahrdus eeliks awišeš, kad tohs un wiuu peederigus pagastus buhšim sinahd dabujufchi. To ohtru partiju, ko no Rihwas lasaretahm gaida, eeliks šhejenes karalafaretē pee Dohbeles wahrteem, kur ari jau preeksch wineem wiš us to wišlabato sagatawohts.

R. S—ž.

Jelgawa. Saratas mahzitajs L. Katterfeld k., kas nezil gadus atpakal bija tē Jelgawā par palihga mahzitaju pee Wahzu draudses, rakstija man April mehnesi grahmatu, kurā mani luhdsā, lai palihdsoht winam dahwanas us to falafihst, ka tai apafsch wina sinaschanas stahwedamā Saratas diafonišes namā waretu lasareti eerikteht preeksch muhsu us karalanka eewainoteem tizibas beedreem, jo Saratas pilsehts esohd tik nezil dand werstu no Turku rohbeschahm noht, tamdeht preeksch eewainotu lasaretēs derigs; weena gulta ar wisu pilnigu eerikti maksajohd 50 rub. un katra nešichoht us tahpeles tahs draudses wahrdū par wirsrahtu, no kuras dahwanahm wina eerikteta. Tahdu Katterfeld mahzitaja luhgšchanu es isfludinaju tuhliit basnizā sawai draudsei, kas Katterfeld k. wehl labā peeminā tura, — un reds, ihšā laikā man 54 rub. bija samesti, no kureem es 8. Mai nosuhtiju 50 rub. šlaidrā naudā un par teem 4 rub. 1 latw. dšesmu grahmatu, latw. jaunu deribu un daschas zitas derigas latw. lasišchanas grahmatas. Juni mehnesi dabuju sinu, ka Saratas lasaretē stahwoht weena gulta ar wirsrahtu: „Jelgawas latweefchu pilsehta draudse.“ — Kad israhdijahs, ka Saratas lasarete par tahlu no dselzela bija noht, tad wiuu rudeni pahzehlā us Bunder pilsehtu, kur ari drihs ar karā eewainoteem bija pilna. — Tagad no Katterfeld mahzitaja esmu grahmatu dabujis, ko „Latw. awišeš“ eeleeku tamdeht, ka ne tik manai draudsei, bet ari dascham zitam lasitajam firds šafils to lasohd, kas tur eekschā stahw. Grahmata šlan: „Mihlais amata brahli! Saratā, tai 29. Oktober 1877.“

„Zelā buhdams us Hoffnungsthal pilsehtina pee mahzitaja Becker k. man gadijahs Nasdelkas bahnuši kahdu stundinu gaidiht. Gaidišchanas laiku gribedams pa-ihšinahd es preeksch Dewim farakstiju grahmatu ar daschadahm sinahm par Kursemeekem. Bet šho grahmatu man atnehma Becker k., lai wiuu eeliktu „kara lauka awišchu“ Nr. 2, kas drihs atkal isnahks. Kad nu Taws parahdneeks ilgaf negribu palikt, tad šhodeen Dewim rakstu atkal no jauna, bet newatas deht Dew tik zil nezil no ta waru rakstihst, ko toreis biju wehtijis. Tahs Mai mehnesi no Dew fuhstias latw. grahmatas, ihpafchi ta dšesmu

grahmata, man bija lohsti derigas. Bet tagad mums tē 3 Latweefchi gul lasaretē, tapehz Dew jau gan firsniigi pateiktōhs, ja Tu man wehl 2 dšesmu- un zitas derigas latw. lasišchanas grahmatas atsuhtitu. Bahr tahm „Latw. awišeš“, ko Tu man suhti, mums tē wiseem leels preeks. — Pirmais Latweetis, kas tai no Tawas draudses dibinatā gultā dabuja guleht, bija Jehkabs Plug is Gezawas, kas 15. Sept. tapa usnems. Kad es winam isstahstiju, ko ta tahpele pahr wina galwu apšime ar wirsrahtu: „Jelg. latw. pilf. draudse.“ — tad winsch preezigi issauza: „Ak, tad es nu tagad esmu kà mahjās.“ 14. Oktober mehš dabujahm wehl ohtru Latweeti, Mikeli Artmann is Rudebhes, un kad lai abi Latweefchi kohrā weenā istabā buhtu, Jehkabu Plug eezehla ohtrā palahdē, tad winsch wisupirms kampa pehz tahs tahpeles un to panehma lihds. 23. Okt. winsch no sawahm wahstihm isahstehts tapa atlaikts. Jau 24. Oktober wina gultā zits tapa eelikts, Tawas draudses lohzehtis Krišchjahn Leijeneeks, kas 2 gadus Jelgawā dšihwojis, bet pee Emburgas pagasta peederigs. Schis 4 reises uguni bijis un arween ne-eewainohs palizis, beidsamu reisi 4. Sept. pee Plewnas; no turenēs winsch mums tapa atwests. Par šho breesmigu kaufchanohs winsch stahstija, ka preeksch wina azihm Turki weenu Jelgawneeku Rahli — uswahrdū winsch bija aismirsis — „dšihu esohd eewillufchi eeksch saweem laschementeem.“ Bahri sohlu preeksch wina krita no lohdes trahpihts unterofizeers Jure Krastin, no Leepajas puses. Atpakal nahldams Krišchjahn Leijeneeks winam peegahja un šazija: „Zeles augšam, es tewi wedišchu“, — bet šhis atbildeja: „Newaru wairs, esmu labā weetā trahpihts.“ To šazijis winsch pats wehl iswilka no kabates sawu nehdogu, atlikahs atpakal, apšedsa sawu waigu un teiza: „Ar Deewu brahli, man deesgan dšihwohts“ — šalka sawas rohkas kà pahstarus škaitohd un — nomira.“

Muhsu mihlestibas darbu pee flimo tizibas brahtu kohpšchanas Sawahm aishugšchanahm un latpna mihlestibai jo prohjam pawehledams paleeku no firds Dewi šweiznadams „Taws ustizigs draugs L. Katterfeld.“

Tahda ta grahmata. Sinams, ka tahs luhgtas grahmatas sawam mihlam amata brahlim Katterfeld k. tuhliit esmu nosuhtijis.

R. Schulz,

Jelg. latw. pilf. draudses mahzitajs.

Ši Jaun-Platonēs. Lauku augli pee mums šhogad puslihds labi isdewahs. Jau Novembera widus, bet laiks ir itiu silts, lohpiini wehl eet gandš; daschi kas nokamejuschees wehl ar rugajus, ziti usartohs eze, daschi fainneeki sawu Deewa swehtitu labibu ar damsmašchinehm kuhla, kahdu muhsu apgabalā deewšgan eeradufchees, gan fainneekem, gan arendatereem, kà ari muišchu ihpafschneekem, kas wiš sawas mašines laisch aplahet pa mahjahm pelnidamees. 20. September wakarā nodedsa Widus-Bultneeku mahjahm kalpu flehts ar wahgusi, kur dasch kalpinsch palizis tikai ar to apgehrbu, kas mugurā bijis, tapat ari fainneekam wairaf kà 100 puhru labibas un dand leetas lohki šadedsa; uguns zehlees no weenas wezas ne-apdohmigas seewas, kurai us flehts augšcheenes lahde bijusi, un kas tur ar sehwellkohzineem uguni eetaišjusi; nemanohd uguns pee salmu jumta peegahjis. Kad nu wezene eeradufsi juntu degam, nau wiš škrehjusti us istabu ziteem sinu doht, bet nehmušes pa degofchu juntu naudū mekleht, kuru

jumtâ eebahsufi, un til firdigi mellejufi, lamehr rohkahm stilbus apdedfinajufi, un tad ziti laudis no mahju istabas uguni jau us jumta eeroudsijufchi un fahkufchi skreet pee degofchahs ehkas, tad til weza kriſchus no augſcheenes nokritufi. Deewa ſchehlaſtiba, ka rahms laits bija, zitadi buhtu waj wiſas trihs mahjas nodegufchâs.

Ar ſkohlâs buhwi pee mums lohti wahji us preekſchu eet, pehm Oktobera eefahkumâ pagasta wezakam tika no Zelgawas wirſpiltſteefas uſdohts, ka Jaun-Platones pagastam wajag ſkohlâ bes kawefchanas buhweht, ſeme preekſch ſkohlâs no Jaun-Platones muifchâslauka, kahdas 6 puhra = weetas tiſſchoht eerahdita; bet zaur wahju taiſſchanohs ſemi tikai ſchi gada Mai mehneſi eerahdija, ta tagad waram teikt, ka lihdi ſchi gada November mehneſim par muhfu ſwarigako wajadſibu un leelako truhkumu wehl it nelas nau notizis; ſkohlâs riſi pagasta amata wihri bij kahdam nepraſcham uſdewuſchi taiſiht, ſkohlâ komiſija to ka nederigu iſbrahkeja; par wajadſigeem balkeem preekſch ſkohlâs buhwes pee domenu waldibas wehl nau ne wahrdinſch minehts, naudas pee ſchi gada galwas-naudas gan kahdu datu peerehkinaja, bet pagahjuſchâ gadâ to ne-atmineja, ka ſkohlâs buhwei naudas buhs wajadſigs; buhs jau kahdi 10 gadi, ka augſta waldifchana muhfu pagastu jau us ſkohlâs buhwi uſwedinaja un ſemi eerahdija, lai nu gan pagastis to eerahditu ſkohlâs ſemi tur newareja peenemt, kur bij eerahdita, bet taiſchu wareja dohmaht, ka reis buhs ſkohlâ jabuhwe, un nau du jau pamaſam wareja peerehkinahht pee galwas naudas, tad nebuhtu ſchini weenâ gadâ pahri par tuhſtoſchu rublu wajadſejis us reisi uſrehtkinahht preekſch ſkohlâs buhwes, kur tagad daſcham gruhti nahkſees ſawu uſdewumu iſpildiht, tas buhtu warejis par wairak gadeem daudi weeglak eelaſitees.

Kahds Jaun-Platoneeks.

No Nr. U. . . . pagasta mums rakſta, ka tur ſwehtdeenu ſwehtifchana teekoht zaur weenu ihpaſchu leetu lohti trauzeta. Akzioneem, ka ſinams, nebuhs ſwehtdeenâs notikt. Tee nu tur notekoht feſtdeenâs pee S. krohgus. Laudis jau gar teem daſchadeem krahmeem nodſihwojoht lihdi wehlam ſwehtwakaram, un peedſehruſchi dauſotees lihdi wehlai naktei un ſchkirotees us ſaredſchanohs turpat — ſwehtdeenâ, jo pee akzioneem wiſwairak ta iſnahkoht, ka ar feſtdeenu neteek galâ un labakahs leetas apfohloht ſwehtdeen pahrdohht. No krohgera puſes paſludinohht, ka riht buhs wehl muſikis. Ta tad laudis bareem ſwehtdeenâ atkal tur klahht, puifchi un meitas ſteidsotees lihdi, ka war pee ſkrohdera armonikas pa wezo ſtedeli iſſpringotees. Rakſitajis, ka leelâhs, dohd wainu ari pagasta waldineekeem, kas to leetu zitadi ne-eegrohſoht. Gribam zereht, ka ari pagasta wezakais buhs nomanijis tahs notikufchâs nefahrtibas un ari to akzionu tureſchânu eegrohſihs ta, ka wina pagastis neſaude tahs daudi dahrgakas mantibas, nekâ tahs ko-akzionis pehrl.

Gaweeſnas Lipſchna ſaimneekam 24. Okt. rija nodeguſi.

(Reep. p.)

Kuldigas pilſteefai ir nahjis ſinams, ka ſchihdi ir pakal-taiſtus 25 rublu gabalus us laukeem ſchur tur laudis iſlaiduſchi, waj nu us ſirgeem lohpus, ir par lohti augſtu zenu, pirkdami un pee tam ſawu wiltigo nau du iſdohdami jeb ari mahjineekeem ſtahtidami, ka wini prohtoht latru wiltigu naudasgabalu iſſchirt un tiſlihdſ kahds wineem ſawu riktiſu 25 rubl. gabalu preekſch apſkatiſchânas eedohd, to ahtrunâ pret ſawu wiltigu

pahrmainidami. Tapeh; tad pilſteefa wiſahm ſawahm apakſchwaldibahm uſdewuſi laudihm peeteikt, lai ir uſmanigi, un kur tahdus blehſchus mana, tohs tuhdaſ ſanemt zeeti.

No Saldus puſes, 2. November. Jau wehls rudens klahht, bet ſcho laiku uſſkatoht gandrihs war dohmaht, ka Septembera eefahkums buhtu un ja tahds mihligs laiks nebuhtu bijis, tad gan buhtu muhfu rudſiſchi wahji eefehluſchi, jo tahs agrahs nakſſalnas winus gauſcham nopuhleja, bet nu, paldeews Deewam, preeks tohs uſſkatiht. Meds gan weetahm iſzirſtus, dſeltenus palikufchus, kas gan no tam nahl, ka kahparu kuſtoni tahs ſmalakahs, wehl wahrigas ſaknites apſkade, pret ko til tas weenigs lihdsleklis eſoht, ka mahziti ſemkoſpijaka, tad rudſu ſehlu ar ſipri ohſchamu wiſtrummu, ka terpen-tin-ekku, petroleju un deguti eefwaidohht. Wehl man, mihleem tauteeſcheem, kahds notikums, par kuru man ſirds ſahp, japaſino. 3. mahjas deeneja kahda jauna meita, kas azis bij uſmetuſi us mahju puifi un ſipri tam weglaudahs. Us reis meita ſahl puifi par wainigu uſdoht. Puifis gan neko launu ne-apſinadamees tomehr — ſaploht; jo tahdas leetas leezineeku nau. Meita atſtahj deeneſtu, teikdamees, ka tas winai tagad par gruhtu un aiſeet kahdas pahri juhdses tahlaſu pee kahdas muifchu kalpu ſeewas par behrnuaukli. Dſihwo laizinu itin rahmi, te us reis nopafe iſdewigu brihdi, kur ziti laudis lauka pee darba, un nobehg ar behrnu prohjam. War gan dohmaht, kahda brehſchâna un mekleſchâna ſeewinai peh; ſawa mihla behrniina bija. Meita nogahjuſi us G. mahjahm, kahda ſawu leelu preeku, ka winai meitina un griboht ſwehtdeen liſt kriſtiht un to wahrdu „Mada“ doht. Par laimi mekletaji meitu ar wiſu behrnu atrohd un iſſaka, ka behrniſch jau ſeſchâs nede-las wezs un jau ſwehtâ kriſtibâ to wahrdu „Anna“ dabujis. tikai jauna mahte ar ſawu wiltigu apſinu to buhtu pee zita mah-zitaja liſtuſi ohtreſis kriſtiht. Leeta nahza teefas preekſchâ; tai gan gruhti nenahzâhs iſtreno mahiti no wiltigahs iſſchirt. Ko wehl tee paſaules behrni neſahks dariht?! F. B.

Rihgâ 14. November atweda atkal 243 karâ eewainotus, kas pee Schipkas un Plewnas eewainoti, ſtarp teem ir ari 5 Bulgari, kas jau it labi eemahzijuſchees pa kreewiſki runahht. No Rihgas karalaſaretehm atlaida atkal pulzinu iſweſelotu, pa-wiſam jau 316 ir ka weſeli un ſiltos apgehrbâs gehrbti atkal atlaisti us ſawahm regimentehm, miris tur gohds Deewam wehl nau neweens no teem eewainoteem.

No Behterburgas. Dehl leelakas wajadſibas pee arti-lerijas ſirgeem miniſters ſchim laikam pawehlejis, ka ari ſirgus no gaiſchâs ſpalwas war karadeeneſtâ nemt.

Behterburga. Leelſirſta Wladimira augſtai laulatai drau-dſenei Marijai 14. November dſimis dehls, kas ſw. kriſtibâ dabujis to wahrdu „Boris“.

Par Behterburgu 10. November ploſſijahs ſupra wehtra, zaur ko ari uhdens ſipri Rewâ auga un daudi pilſehneekeem, kam ſemaki dſihwolki, leelas behdas radija. Us Rewas upes leele wiſni iſſwaidija 19 ſtruhgas, pee Kronſtates weens leeks brunu kugis tika no enkureem walâ rauts un us ſekumu uſdſihts un dragahs; 5 damſkugi ſtihmejâhs to iſkuſtinaht, bet welti.

Wiſaugſtaka pawehle aiſleeds no Melnahs juhâs un Aſowas juhâs ohſta pilſehneem labibu un ehdamas leetas us zitahm ſemehm iſweſt. Behterburgâ ſipri no tam runa, ka tiſlihdſ Plewna buhs eeneſta, muhfu Kungu un Keiſaru ſahl-

fchoht mahjâ gaidiht. To wehro ari wehl no ohtras leetas. Justizministers gribejis braukt us Bulgariju, Reifara majestetei daschâs teefu leetas rakstus preekschâ zelt, bet winsch tagad palikschocht mahjâ un fagaidischocht Pehterburgâ. — Tabaka fabrikeem ir atwehlehts lihds 1. Janwar 1878. g. preeksch karalafaretehm isdoht tabaka leetas bes bandrollehm, bet pee tahdahm isdohschanahm buhs alzises fungam klaht buht.

No ahrsemehm.

Wahzu armijâ bes ta nupat miruschâ firma generala Brangeka ir bijis wehl weens wezaks ohlots: 15. Nowember miris generalis Kunst 99 gadus wezs.

— Krupa daudsinatee maschinu un leelo gabalu fabriki Esenê ir nupat atkal ugunsfafes apdrohschinati. Un ko dohmajeet? Da wehrtiba ir usdohta us 34 milioni mahrfu (3 mahrfi us 1 dahlder). Uskuranzê Krupam jamakfa scho-gad 15 tuhst. dahlder.

— Reinupe fagifteta. Da bij breefmiga wehsts, kas nupat Wahzsemê atskaneja. 8. Nowember bij tur us Reinupe weens damfugis or 175 birlawi arsenika nogrimis. War gan fapraft, zil lohti schahda wehsts buhs istrauzejusti wisus tohs tuhstoschus upmalneekus, kam no schihs upes sawas slahpes jadisfina.

Fransijâ presidents gribedams pretigohs runastungus deputirtu namâ daudsmas peemeerinah, ir atkaidis sawus lihdschinitigohs ministerus un islasijees zitus jaunus. Bet zeriba masa, ka ari ar scheem buhs meerâ, jo tee nau wihri, kas republikaneescheem lai buhtu mihfi.

Usaizinafchana.

Deews lauzineekeem preekschihris fwehtitu gadu, bagatus lauka augtus, labu tirgu. Ir Deews muhs fwehtijis, ne-aismirksim Wina, ne-aismirksim sawa tuwaka, sawu brahtu, kas tahlumâ zihnahs gruhtâ karâ; ne-aismirksim wina peederigus; darbofimees saweenoteem spehkeem, wina likteni atweeglinah; fneegsim teem katrs pehz sawas eespehjas un luhkosim darbôs augstam Deewam sawu pateizibu isteikt.

Mihlee draugi! Jelgawas weetiga palihdses komiteja preeksch karâ eewainotu un palikuschu peederigeem tuwojahs Jums Juni mehnesi un luhdsa palihdses; wina pat no tahlesnes, no Keepajas, Misputes, Slukstes paklausita; bet waijadsbas jo wairojahs ar deenahm; tapehz luhdsam: ne-apkuffsim! Jelgawâ ween pahraf par 100 feewu, kuru un wina behru apgahdataji karâ eefaukti. Te tik saweenoti spehki war lihdscht, no muhsu salafijuma ir preeksch tam nodohiti 510 rubl. Drihs mums ar atnahks, un scho lasohht buhs jau atnahkuschi eewainoti un slimneeki no karalauka; us karalauka jo waijadsigis fltu apgehrbu, seku, zimdu, kaschoku, ar wahrdu palihdses.

No mineteem 510 rubl. ir par 125 rubl. dšjas eeriktas, lai waretu saldatu feewahm darbu doht, few ko pelnitees un sekas un zimduš adohht preeksch saldoteem gahdaht. Ka grafa Medema zeenmahte, kura scho darbu usnehmufees, leezina, darba mekletaju netrulkstohht. Waj newaretu lauzeneeki, mums peefuhtidami willu un dšjas, lihdscht isdohschanas masinaht? Mehš luhdsam ihpafchi seku, zimdu, kaschoku, zaur ko zitada palihdse, waj naudâ, waj drahnâs, nau isflehgta. Ja aitu

ahdas mums peefuhtitu, mehš apgahdatu kaschokus. Tadeht no wisas firds wehl reisi luhdsam: nepeekuhsteet! palihdseet!

Wehl peeminesim, ka ar augstaku atwehlechanu schi komiteja us preekschu faukfees par Jelgawas Latweeschu palihdses komiteju un turehs sawas kahrtigas preekschneezibas un komitejas fapuzses: pirmas Esara eelâ, ahdgera Brandta namâ, katru treschdeenu, bes ween mehnescha beidsamo, pulksten 11. preeksch pušdeenas, ohtras, tai paschâ laikâ, katra mehnescha beidsamâ treschdeenâ, Schirfenhöfêra namâ, kuras abâs weetas ari dahwanas preti nems un us luhgschanahm klaussifees.

(S. W.)

Preekschneeks: A. Webers.

Preekschneeka beedris: P. Alunan.

Telefons.

Par telefonu jeb tahlbalki fauz weenu jaunu isgudrojumu, kas zehlees Wahzsemê, bet nu nahk no Amerikas un zaur ko ar telegrafa drahtes palihgu us leelu tahlumu spehji gaischi farunatees, prohti tâ, ka tahs paschas balsu tohnes, ar tahdahm weenâ weetâ eeksch maschines runa, aisslan lihds pat tahlai gala stazionei. Runajohht waj dseedoht balsu fatrizina gaisu, fchee gaisa wilni witno us to bungu plehwiti muhsu aufis un zaur to nahk muhsu fadsirdechana. Tagadeja telefona eerikte nu ir schahda: Masai lahдитеi ir truhbina wahkâ, truhbinâ ir plahna ahдина, kas zaur balsu tohnehm fatrihz, ais ahdias ir metals peestiprinahs, kas pehz balsu wilnu stipruma peeskarahs pee telegrafa drahtes; tâ nones tohs wilnus azumirkli us simteem juhdschu un tur galâ atkal pret bungu ahdinu atswana pretim, ko tahlumâ runaja. Tur ohtrâ galâ atkal maschine lasa kohpâ tohs atskrejoschus balsu wilnus un dsird kâ no mutes. No Berlines mehginaja farunatees ar Stetines pilsehtu un Stetinê it skaidri dsirdêja, ko Berlinê runaja. Prohweja Berlinê willt par sijoku seidi un tohne atskaneja ar tahdu pat mihligu flanu Stetinê. Tagad nu Berlines generalpafstidirektors pee sawa rakstama-galda esohht tahdu maschini eeriktêjis, kas eet us telegrafa kantori zitâ 2 werstes tahlâ eelâ. Ko direktors pee sawa galda faka waj prasa, to azumirkli tur ohtrâ weetâ pretim dsird, farunajahs it kâ buhtu weenâ istabâ. Ari pee Birsmark fista, kas tagad sawâ Warizinnuischâ miht, atrohdotees us galda schahds telefons, masa lastite no zigaru lahđites leeluma. Schi lahđite ir peeweenota pee telegrafa drahtes, kas eet no Warizinas us Berlini. Berlinê ministerijâ ir atkal ta pretlahđite. Tâ nu ministeri Berlinê pilnôs teizeenôs isfaka sawas dohmas un sino Bismarkam un schis atkal atbild it kâ us klaht-esofcheem us Berlini. Wehl nemas nau noredsamâ, no lahda swara schis jaunâ isgudrojums war preeksch wisas dsihwes atkal buht. Pee telegrafeereschanas waijaga bohkstabu pa bohkstabam falikt, kamehr wahrdu fadabuhn. Pa telefonu aissfreen wiš teizeeni gatami prohjam. Jau gudro no tam, kâ waretu augstahs dseedatajas sawas konzertes no weenas pafaules dasas us ohtru tâ laist. Ko tik wehl ta zilwêka galwina ne-isgudrohs!

Mihlakahs bilde.

Beidsamajâ Fransichu karâ to wafaru preeksch tahš breefmigahs, asuainahs Gravelotes laufchanahs 1870. gadâ,

fehdeja kahds wahzu ofizeers no referwas pulka fawâ legeri uf rohku atspedees, un dšitâs dohmâs nogrimis flatijahs uf kahdu smuku bilditi, ko winsch rohktâs tureja, un klufam tohs wahrdus tšchuffteja: „Schi lai tewi iswada zaur wisahm breef-mahm.“ Schi bilde bij wina mihtakahs portreja, ko winam schkrotoes un karâ aiseijoht mihtaka par peemiaas un mihtestibas sihmi lihds dewa un apakšhâ parakštija tohs wahrdus. „Schi lai tewi iswada zaur wisahm breef-mahm.“ Tâ fawas mihtahs waigu, kuru bilde flaidri rahdija, laiku apluhkojis to atkal keshâ eebahja, un dšili nopuhsdamees fazija lehnâ balfti: „Ja es riht kaufchanahs laukâ krihtu, kur tad tu palikš“ to isteizis winsch palika it kâ fapnojoht, un nemanija ap femi it ne ko, til tad winsch no fawa dohmu reibula atmohdahs, kad kara hungas sahja duhkt un pawehles atskaneja „uf preekschu!“ Schim pulkam waijadseja pirmajam eenaidneekeem wirsû gahstees un karofchanu sahkt. Pehz mas minutehm bes kâ ofizeers dauds mas apdohmatees dabuja, gahja jau wišs kara spehks ar sturmes fohtleem eenaidneekeem wirsû.

Bet til ko Bruhschu pirmahs rindas isschahwa, tē it peepeschi dabuja tahdu uguni no Frantschu baterijahm, ka preeksch-rindas uf reis nowehlahs gar femi, bet jaunais ofizeeris tapa zaur fawas mihtakas bilditi isglahhts. — Ofizeeris uf preekschu dohdamees it no nejaufchi eerauga fawas bruhtes portreju no kabatas isflihdejušchu semē gulam, un tai brihdi, kur winsch pehz tahs sneedsahs, tohp winsch no pakatas rindahm, kuras ar sturmi uf preekschu gahsahs gar femi pagruhstis. Til lihds bij pee semes, tanî pašhâ azumirkli tapa Bruhschu pulki no Frantschu lohdehm fagrahhti, un kâ behtin apbehti un preeksch lihniju saldati lihds ar wadoneem, kas pirmâs rindâs atradahs, wišs uf reis zits pahz zitu pee semes gulditi. — Geksch tahm lihnijahm aridsan schis jaunais ofizeers bij, bet pehz bildites leezotees tapa gar femi gruhstis un kaut gan famihdihts, tomehr palika dšihws un no eenaidneeke lohdem issfargahstis. Tâ peepildijahs tee wahrdi, ko winsch preeksch tam to wakarû ar nofkumuschu firdi uf fawas dahrgakohs bildi usrakstius lašija: „Schi lai tewi iswada zaur wisahm breef-mahm!“

J. Blum.

Drohſch sehns.

31. Mai f. g., kur Sweedru lehninisch bij Berlinē zeemâ, tika saldatu munsturs turehts; kad tas bij pabeigtis, tad generalis D. kâ katreis tâ ari schoreis pawehleja wiseem ofizeereem sapulzetees, ka war pahrspreest, kuras darischanâs wehl uf leelaku pilnibu buhtu jaluhko; wirsneeki bij jau wišs kohpâ, bet generalis wehl truhka, jo tas bij ar zitu generali wehl runâ eelaidees. Bijis kur nebijis weens puifchels pastarpahm noštahjahs wirsneeku preekschâ un galwu atgahstis ar lepnu balsu fauja uf ofizeereem: „Mani lungi, man jafaka, ka esmu itin ar meeru ar wišs Zuhſu isdarischanu un faku Zums paldeews par wišs Zuhſu peepalidhsibu, ka muhsu munsturs til labi isdewahs.“ To fazijis sehns bij zitu pulkâ atkal pajudis, bet generalis patlaban peenahkdams wehl dabuja sehna swarigo usrunu nodfirdeht un kad nu winam tee wahrdi bij kâ no mehles noſagti, tad tas pašmeedamees fazija uf ſarweem wirsneekeem: „Pateesi, pehz schis kahrtigas usrunas, man ne-atleek nekâs wairis ko peelikt klah; waram tuhdał pee darba eet.“

Kreewu-Turku karâ 1877.

Muhs' schehligs Keisars karu wed,
Tâi Kristus laudis meerâ fehd,
Ko Turku warmaks ilgi spreesch;
Bet flatam, kâ nu winam eet.

Gan muhsu brahtu afn's pluhst,
Bet Turkam wara luhstin luhst,
Jo kristiti ar drohſchu gar
Welt sohbinu, beids Turka war'.

Tur lohſchu krusa beesi birft,
Un Kreewu soh'ni faulē mirds,
Ekan karstas kara-dseefminas,
Kas dara firdis lihgsnigas.

Tas Turku augstais, lepnais prahts
Tohp deewsgan bahrgi noteefahstis,
Dauds lepni Paſchas nemti zeet
Nahk zeetumōs uf ſawu weet'.

Ir Karſas warens zeetoksnis,
Kas turejahs til ſaloksnis,
Ir Kreewu Keis'ra warâ dohts;
Kur lepno Sultan nu taws gohds?

Ar Deewu ſauzam, tehws un maht,
Zel tizeet drohſchi, Deews mums klah,
Ar Deewu brahti, mahſas, jums,
Til Deewu luhdseet juhs par mums.

Ar Deewu firſnin mihtaka,
Es schkrohs, eimu tahlumâ,
Ja Deews man liks, tad pahnahſchu
Un lihgsnis mihtus apkampſchu. Karl Siebert.

Rabibas un pretſchu tirgus.

	Wakfaja par:	Zeigawâ, Ribgâ, Leepajâ.
1/2 tšchetw.	(1 puhru) rudſu	2 r. 75 f. — r. — f. — r. — f.
1/2 "	(1 ") kweeſchu	4 " " " " " " " " " "
1/3 "	(1 ") meeſchu	2 " 15 " " " " " " " " "
1/3 "	(1 ") auſu	1 " 70 " " " " " " " " "
1/3 "	(1 ") ſirau	3 " 20 " " " " " " " " "
1/3 "	(1 ") rupju rudſu miltu	2 " 70 " " " " " " " " "
1/3 "	(1 ") bihbeletu	4 " " " " " " " " " "
1/3 "	(1 ") " kweeſchu miltu	5 " " " " " " " " " "
1/3 "	(1 ") meeſchu putrainu	4 " " " " " " " " " "
1/3 "	(1 ") fartofeku	— 80 " " " " " " " " "
10 pudu	(1 birfawu) ſeena	8 r. 50 f. — r. — f. — r. — f.
1/2 "	(20 mahz.) kweeſta	6 " " " " " " " " " "
1/2 "	(20 ") dſeſes	1 " 15 " " " " " " " " "
1/2 "	(20 ") iabakas	— 95 " " " " " " " " "
1/2 "	(20 ") ſchlihtu apiau	10 " " " " " " " " " "
1/2 "	(20 ") krobna linu	2 " 60 " " " " " " " " "
1/2 "	(20 ") brata " " " " " " " " " "	1 " 50 " " " " " " " " "
1 muzu	linu ſehflu	14 " 50 " " " " " " " " "
1 muzu	ſiklu	22 " " " " " " " " " "
10 pudu	ſarkanas ſahls	9 " " " " " " " " " "
10 "	baltas rupjas ſahls	9 " 30 " " " " " " " " "
10 "	ſmalſas ſahls	9 " 15 " " " " " " " " "

Dſelſzetu branzeeni.

- 1) No Ribgâs uf Dinaburgu pulst. 11 1/4 preeksch pušd. un 6 10 wakar
- " Dinaburgas uf Ribgu 6 25 " " " " " " " " " "
- " Ribgâs uf Zukumu p. 9 1/2 rihtâ un 6 " wakarâ.
- " Zukuma uf Ribgu p. 6 1/2 rihtâ un 2 20 pehz pušd.
- 3) " Zeigawas uf Ribgu p. 7 50 r. 3 37 p. p. un 10 37 w.
- " Ribgâs uf Zeigawu p. 8 50 r. 1 " " 8 55 w.
- 4) " Zeigawas uf Moſchailcem p. 2 20 p. pušd. un 10 22 waf.
- " Moſchailcem uf Zeigawu p. 4 25 rihtâ un 7 8 waf.
- 5) " Moſchailcem uf Leepaju p. 6 25 wakarâ un 2 58 rihtâ.
- " Leepajas uf Moſchailcem p. 10 47 " " 1 43 "

Patw. Awischu apgahdatajs: J. W. Sakranowicz.

Ar ne-aprastāmu preeku daru fawem dabrgeem wezakeem, manat mihkal tautetei **P. jaunfundeis** un fawam wezajam **Frizim** sinamu, ka par seemasfwehtleem tohs apmekleschu.

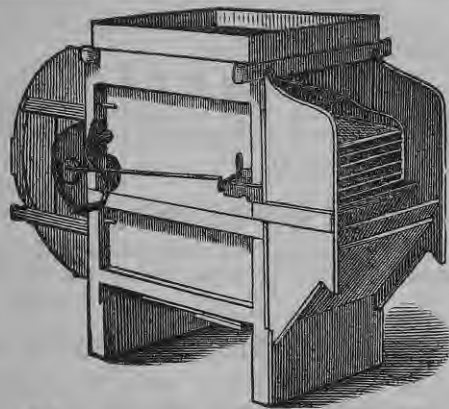
Widjenneeks **G. A.**

Wezpils muischā,

Grobhinas aprink, wairat mahjas [ir pahrodh-damas. —3

„Leepajas pasteneeks.“

Daudfabrtigi isfazitas wehleschanahs wepildibit gribe-dama, dara „Leepajas pasteneeka“ redakzija sinamu, ka tagad usdohdamees abonenteem us **nahfoshu 1878. gadu**, tee libds fchi gada galam wehl isnahfdamee nummuri **par wetti**, tays wefubittii. **Redakzija.**

Puzmaschines

wifada leelumā weedahwa par wislehtajabm zenahm

F. W. Graham's,

Rihgā, Nikolai-celā, blatus strehlnesku dabrtam.

Suhdsibas-leetās,

fas pee semalahm un augstalahm teefahm un waldehm teel westas, pagastu darishchanās, leetās, fas us karadeneestu, strahres likumeem, krohna mahjabm, rentes buhshchanahm, laulibas un mantofchanas teestabahm zc. zc. shmejahs, pehz pastahwofcheem likumeem fastahdu preeksh kura lotra, lam wajjadshs, fuhdsibas, atbildes un tuhghshanas rakstus. Reledsu nelam likumigu padobmu taifnigās leetās. Mana **dshweweeta ir Zelgawā, fstriver-celā Nr. 11.** apaksh-tahschā pa labo rohtu. **Runas-fundas:** Preeksh pusd. no pulst. 9—11.; pehz pusd. no pulst. 3—5. **D. Tomberg.**

Dabujamas wisās grahmatu-bohdēs:

Ciropas

Areemu semes lantfahrte.

27 1/2 zellu augsta un 20 1/2 zellu plata.

Maksa 50 kap. f.

Scht lantfahrte isfchirahs zaur tam no wifahm zitahm lantfabrtahm, ka cesh wiras wifu pilfehru un ziti wahrdi ar latweefchu drufas bohstabeem un ne wis ka zitahm lantfabrtahm ar lateinu bohstabeem, drulakt. Cesh wiras ne-atrobnahs ne tik ween leelakee un fwarigakee pilfehri, bet ari wisi lanakl un dshlzetu libnijas, kuras libds schlm us-buhwetās, un nau netil ween fshoblahm, bet ari it wikeem, lam preeksh muhfu mihlas un leelas tehwa semes labpatilshana ir, par lohti un nepezeeshanai derigu weedahwajama.

Nuyat tika gatama un dabunama pee **W. F. Sackera, Rihgā, Dohnes-gangl, un wisās Latw. grahmatu-bohdēs schahda jauna grahmata:**

Eduard's Hildebrandt Rihnā.

Dhtra data.

Latweefchu wasoda atshahstihis no

G. G. Croon.

Maksa 30 kap. fudr.

Turpat ari dabujamas fchihis grahmatas diwi jau ag-rat isdohthas datas: **Eduard's Hildebrandt Indija** — maksa **40 kap. fudr.**, un **Eduard's Hildebrandt Rihnā** — **pirma data** — maksa **40 kap. fudr.** —

Schihis grahmatas apraksta flawena mahldera **Eduarda Hildebrandta** zelofchanu un zel jaufu bildi preekshā par to semju dshwi un eerashahm.

Sneegbaltite.

Kohfchi spohfchi starrini

no tahm

tribm swaigsnehm

pirmajā leelumā:

Areemu Keisara Pehtera ta Leelaja, Wahzu Keisara Zahsepa, zilwejibasdrauga, Pruhshu Kehnina Wikuma ta Pirmaja.

G. Dunsberg.

Maksa 15 kap.

Staigafchana zaur lohpu-walsti.

Zauti stahsti par daschadeem lohpeem un swehreem, jaunekteem par pamahzifchanu is Wahzu wallobas farakstii

P. Seewald.

(Ar 4 bildehm pufschota.)

Maksa 30 kap.

Kahrlis Ohduprizzis,

je b

kapehz no Luttereem isgahju nu atkal atpakkat greejohs.

Pahrrohbeschneeka zihnishchanahs Latweefsheem isshahstijis

J. W. Sakranowicz.

Maksa 20 kap.

Mitjoneeris. Wehturigs stahstis, kurfch weerabda ta sakama wahrda pateeshbu: „Behrns jaw ra bda tahda wshram iziba buhs.“ Dulobis no **G. Forstmann.** **Maksa 20 kap.**

Muhfu Greetina.

Seschas dseefmas

preeksh weenas halsd ar flaweeru pawadifchanu,

fazeretas un muskla liktas

no **F. Schulz.**

no **R. Wylich.**

zitreiseja Bisgales mahjtaja, zitreiseja Blithenes mahjtaja.

Maksa 40 kap.

Kluffu brihschu dohmas.

no **Andreja Keekstina.**

Maksa 10 kap.

Wisās grahmatu bohdes dabujama.

Latwiska Pawahru-Grahmata.

Drescha druka.

Maksa 1 rubli 10 kap.

Lohti deriga un nepezeeshama grahmata preeksh pawahreem un spshmanehm, ka ari preeksh leelakahm faimneezibahm. Sotur pamahzifchanas, ka war par it lehtu makfu imekigas baribas sagatawoht. Nedrihtetu tadehl neweenā faimneezibā truhft.

Baggatibas laime.

Stahsts,

tautas brahfeem par derrigu laika kawekli appabdahis

no **G. Stahberg.**

Maksa 10 kap.

Sweedru kehna

Gustafa Adolfa

ewangeliuma tizzibas pahrstahwetaja un affins-leezineeka dshwofschana un mirschana.

Latwiski

no **Andreja Keekstina.**

Maksa 18 kap.

pee **J. W. Steffenhagen** un dehta **Zelgawā** tika nuyat gatama un ir wisās grahmatu-bohdēs dabujama schahda jauna grahmata:

Pamahzifchana

pahr dseedafchanu pehz notim.

Zelawadons, kuru fsholneem, dseedatajeem un dseedatajahm par labu farakstijis

Janis Zimermanis.

Maksa 30 kap. fudr.

Basnizas un skohlas sinas.

Weens Kungš, weena tiziba, weena křistiba.

Rahditaž: Sina. Gwang. luteru palihdsibas lahdes darbs isg. 1876. gada. Pirmat rišpahrigai skohl. šapuzet 2c. Želgamaš latin. rihšhta draudis. Mišionis lava.

Sina.

Bahrbeles draudse, ka „Latw. t. beedr.“ raksta, šcho pa-wafar ir pubhejusees jauki apkohpydama sawu basnizas kapu sehtu, ais luras stahw kapi un basnizas plazis. Kapu sehta nau wis wallis, bet laktu sehta keegetu stabos, basnizas durwihm pre-tim ar smukeem bohgenu wahrteem puschkota. Uš kapeem at-rohdahš marmora, iřchuguna un seltiti akminiu monumenti, ap-teem nu ir ari glihta sehta. Tik tas wehl draudses sehzekteem azis duroht, ka patš deewanams stahw wehl iswezejis un ne-pahr labohš. Gan dahwanas ari us to krahjoht, bet wehl lohti dands truhkřoht. Bet tas preeks un ta pateiziba, ko gahdataji no ta mineta, isdarita darbaga-bala plauj, buhs par štipru pašlubinataju ari us to wehl daromu darbu. Žeram, ka warešini drihs šinoht, ka Bahibeles draudse ari sawu deewa-namu, draudses širdewetinu, jo glihti apkohpufi.

Gwang. luteru palihdsibas lahdes darbs isg. 1876. gada.

„Bet juhs, brahli, nepeekřsteet labu daridami.“ Eho apustula Pahwila wohidu us Defalonikeescheem war ari muhsu laikos us muhsu draudsehm šazibt. Ta žilweta širds peleel arweenu tapati wahja un wajaga to arweenu no jauna us labu pašlubinaht, ihpařchi kad behdu nastos un įkumju laik to apgruhtina, jeb kad darbus darom, kur nedabunam wis tuhdał redseht sawu publiku auglus. Tur žeriba drehseht us preekschu šrahdaht un sawu pařcha behdu nastu žaur to weeglinahht, ka azis no tahš nogreesh un mihleštiba ruhpejahš gor sawu tu-waku un fewi pařchu aisleedsahš; ak, pee tam daudseem truhkř! Bet kur ta few pařcham ko atraujahš un stahj pee ta mihleštibas darba, kur ari peeredš to šwehtibu, un redš, ka pařcha behdas nau dahgakas eepreežinaschanas un palihdsibas, ka kad eet žitus eepreežinaht un žiteem asaros šahweht. Pařchu behdas mahzamees, azis un širdi atwehrt preeksch brahlu behdahm un wajadšibahm, kurahm mehš žitadi gahjahm garam. Žo lee-laks tos darba lauks preeksch muhsu azihm isplešchahš, jo wai-raf ari peenemahš muhsu mihleštiba un preežiba, pašneegt ko šawam tuwakam un kaut ari pařcham buhtu kas pee tam ja-at-raujahš. Ařkopadšmitais gada šinu gahjumš no muhsu luteru palihdsibas lahdes isnahł patlaban leelā behdu laikā, kur wifas muhsu dohmas un juřchanas un ari muhsu širšniba un mihleštiba ir aisnemta no žitas leelas leetas, tahm kara laikū behdahm, ta ka ar dohmigu širdi jajauta, waj muhsu drau-dses, kas tik un tik dands jau kara ewainoteem par labu upu-

rejuřchahš, waj tahš nebuhs peekřufuřchahš us to mihleštibas darbu, kařdu muhsu ew. luteru palihdsibas lahde wada.

Žo wairak mums tahdas dohmas nahł, kad mehš tahš 1876. g. gada-sinas uřschkiram. Tur redsam, ka isg. gads pret aiswinu ir gahjis druzjin atpařak. 1876. gada ir 4304 rubli majak eenahřuřchi nekā 1875. gada; ihpařchi 4 komitejas no muhsu Baltijas gubernahm ir pakala palikuřchahš. Tapehž ari galwas komitejai us daschahm lohti dedšigahm wajjadšibahm pee muhsu tizibas brahlu garigas apkohpřchanas bij ja-atbild, ka nespehji lihdsseht. Waj tur tad nu nau weeta tam apustula wahrdam: brahli, nepeekřubsteet labu daridami. Gan muhsu brahlu meesigas wajjadšibas kara lauks prařahš leelus upurus, bet tapehž lai ne-ařmirřtam tahš garigas behdas un truhkumus, sem lahdeem muhsu tizibas brahli waid, pa tuhřtoscheem is-kaisiti pa wifu leelu walřti un pařchi ween nespehdami sawu basniz dšihwi apkohpt un žeriba luhkodami us mums, kas mehš spehjam druzžinas preeksch wineem gan atmešt. Lai Deews dohd muhsu luteru palihdsibas lahdei peeredseht, ka ar tahm pee-augušchahm behdahm ari wairojahš to dahwinataju škaitš un dahwanu wairums, ka ta Kunga walřtiba augtin aug.

Iřgahjuřchā 1876. gada tika pawišom eenemti no palihds. lahdes galwas komitejas un tahm 22 apakřch-komitejahm 39,220 rubl. 93 k. Pee tom nau šlaht reřkřinahts tas atlikums no preekschgada, tapat ari ne tahš šummas, kas us noteiktahm leetahm bij eemakřatas un uřglabatas.

Iřdohti tika (kařes walđibas maksas atreřkřinoht) 34,352 rubl. 91 k., prehti galwas komiteja isdalija 19,538 rubl. 41 kap., un aprinka komitejas 14,814 1/2 rubl. Starp šchihm 159 mihleštibas dahwanu isdalischanahm atrehdem:

39 palihdsibas us basnizu un skoh-las-namu apkohpřchānu maksaja	12,106 rubl. 46 kap.
63 palihds. preeksch skohlas-buř-chanas uřskohpřch.	10,372 " 3 "
43 palihds. preeksch mahžitaju un ke-řteru nolohneschanas šteemusemē	7362 " 79 "
3 palihds. preeksch skohlmeřteru seminareem	3120 " — "
4 palihds. daschahm draudsehm	243 " 88 "
4 palihds. mahžitaju atraitehm un bahrineem	700 " — "
3 palihds. pee grahmatu eegah-daschanas	447 " 75 "
Kohpā	34,352 rubl. 91 kap

Galwas komitejai Pehterburgā 1876. g. bij šchihš jau nas isdohřchanas: Petrořawodřkas mahžitajam peelika 250 rubl lohnes us 5 gadi, Pjatigorřkas jaunajam mahžitajam 200 rubl us atpařak atmakřu, Šahmu šalas adjunktu kafei 100 rubl.

Pianu seminara inspektoram Kolpanā 400 rbl., R mst-
Tschewskas mahzitajam preeksch zelem 50 rbl., Nowgorodas
Marinas draudsei preeksch winas luhgshanas- un skohlas-nama
reparaturas 200 rbl., Ponedelas skohlai Neretas kirspehlē
200 rbl., ik gadus (us 3 gadi), Wiventales draudsei Stawro-
poles gubernā preeksch basnizas buhwes leeneja 200 rbl., us
5 gadi, Simbirskas mahzitajam, lai apkohpj ari to Latweeschu
draudsi Beresnikōs, peelika 50 rbl., Bergdorfes kirspehlei
preeksch basniz apkohpschanas paleeneja 500 rbl. us 5 gadi;
Runo salas draudsei 244 rbl., Kosemlinas draudsei preeksch
basniz buhwes paleeneja 2000 rbl. us 10 gadi, Aleksander-
feldas draudsei 300 rbl., Jaun-Saratowkā lohneja mahzitaju
ar 400 rbl., Zgaunu skohlahm Gdowā maksaja 160 rbl.,
Beschkowai un Dubrowtschinai un Wibitai apgahdaja altara
bildes, Zekaterinodaras un Olonezas draudsehm apgahdaja
Kristus sikhmes; palihga mahzitajam pee Latweeschu draudsehm
Nowgorodā apgahdaja swebhta wakarina rihlus u. w. z. —
Ihpašchu pateizibu galwas komiteja issaka Zeligawas un Neh-
weles aprinka komitejahm, tāpat Stieda un Rostozki grahmatu
bohdehm Mihgā par daschadu garigu grahmatu sakrahshanu, ar
to wareja daudš brahlus dšlā Kreemijā cepreezinah. Rahdas
3000 skohlas- un garigas grahmatas tika tā isdalitas. Par
teem darbeem tais 22 aprinka komitejās isnemam wehl tē da-
schas sinas:

Zekabstates apr. kom. sinās lasam, ka tas zaur palih-
dšibas lahdes palihdšibu usbuhwetais luhgshanas-nams Ponedelā
nu jau wairak kā 2 gadus strahda preeksch wifas turenēs lateru
draudšites leelā swebhtibā. Katru mehneš tur Neretas draudses
mahzitajs tura Latweeschu deewakalposchanu ar sw. wakar-ehdeena
isdalishanu, kur kahds 100 draudses lohjeklu nem dalibu;
deewaldneeku skaitis bij pahri par 300. Bes tam katru swebht-
deen un swebhtku deen kesteris tura deewakalposchanu. Preeksch
skohlas maksja palihdšibas lahde 200 rbl. un apr. komiteja
50 rbl. Pirmajā seemā tur bij 17 skohlēni, ohtrā 9, treschā 12;
ari wasarās skohlēni tur atrohdahs. — Tas pee Sunakstes
peederigais pagasts Wahrenbrok-Ewalden ir nabaga pagasts,
kas daudš behdas dabujis zeešt un leelā truhkumā dšihwo. Pa-
gasta lahde ir tuffcha un zitu kapitalu ari nau. Tomehr pa-
gasts wifadi gribeja few skohlu zelt; buhwmaterialis tika pee-
wests, bet to buhwi newareja zitadi isdarisht, kā kad no kahdas
pufes nahk palihgā. Tā tad Zekabstates apr. komiteja dewa
200 rubl. un galwas komiteja leeneja 400 rbl., kas no 1880.
gada fahkht ar 100 rubl. ifgadus ja-atmaksja atpakal.

Zeligawas apr. komiteja. Preeksch Worsklandas basniz
buhwes, Woložkas kirspehlē, preeksch kuras schi komiteja jau
1875. gadā bij 500 rbl. dewuši, ari 1876. gadā til pat leelu
palihdšibu pasneedsa. Buhwe nu ir gatawa un schi jauna
basniza warehs drihs tikt eeswebhtita un tam garigam truhkumam,
kas lihds schim tur wairak kā tuhkstosch tizibas beedreem bij ja-
zeesch, buhs ispalihdsehts. Lai laudis dabutu sinah tohs
truhkumus basnizas- un skohlas-buhshonā, ar kahdeem dšlā
Kreemijā Lutereem jazihnahs, schi komiteja lika sinasrakstu
Latweeschu walodā drukah un 1200 eksemplars laudis islaihst.
Trihs baronu lungi bij komitejai pasneeguschi krahjumu no
daschadahm garigahm grahmatahm preeksch tizibas beedreem.

Zeligawas nabagu basniza ir preeksch tahs draudses daudš par
masu; schih basnizas preekschskahwi nahja pee Zeligawas apr.
komitejas ar to luhgshanu, lai teem ar 2000 rubli nahk pa-
lihgā pee tahs lohiti wajadstgas buhwes, bet schi kase nespehja
to palihdšibu rahdiht. Tāpat ari newareja patlauht weenu
luhgshanu, kas preeksch weenas nabagu skohlas Saldū pa-
lihdšibu ar 100 rubli ik gadus luhdsahs, jo ar teem no Pee-
pajas apr. komitejas dohteem 100 rbl. ween nespehji scho na-
bagu skohlu uftureht.

Peepajas apr. komitejai pehz ilga puhlina ir laimejees,
tai jau gadus bes mahzitaja palihuschai masai Krotinas drau-
dšitei, kur zaur garigu ne-apkohpschanu daudsi jau pahrgahja
katolu tizibā, apgahdaht mahzitaju; winam peelika lohnei
150 rbl. Preeksch weenas buhwes Skohdas mahzitaja muischā
dewa 100 rbl. Swelshnas basnizas reparatura ir pa leelai
dakai jau gatawa tilufi.

Widsemes apr. komiteja pasneedsa no fewis palihdšibu
preeksch skohlahm us Sahmu salas, preeksch Latweescheem
Wakar-Sibirijā, Mekes muischas draudsei, Mihgas kara lasa-
retei, Dubultu draudsei, Skohlai preeksch skohlas u. z.

Mihgas apr. komiteja palihdseja Narwas draudsei pee
skohlas ar 300 rbl., Leelas draudses skohlai Mihgas pilsehta
aprinki ar 600 rbl., Dubultu draudsei ar 100 rbl., Triadibas
basnizai ar 100 rbl., Katlukalna skohlai ar 285 rbl., Alek-
sandershöh draudsei ar 100 rbl. u. z.

Rajasnas apr. komitejas sinās lasam, ka Simbirskas mah-
zitajam basnizteeša bij usdewuši garigi apkohpt ari tohs Leel-
Beresniku muischā dšihwodamus Latweeschus (kahdas 600
dwehseles). Bet tas muischas ihpachneeks leedsahs to masu
atlihdsinashanu mahzitajam ismaksahht, kas tam pehz likuma
par schihm nobraushchanahm peenahzahs. Lai nu schee tizibas
beedri nepaliktu ilgaku laiku bes wifas apkohpschanas, tad gal-
waskomiteja aismaksaja no fawas kafes 50 rbl. tam mahzi-
tajam par wina zelem.

Maklawas apr. komiteja raksta, ka winas aprinki atkal
weena kolonistu draudšite Wobjanoi Bujeral peenahkusi klahht
pee tahm, kurās Luteri apnehmufchees, katreis, kad nahk pee
deewagalda, ari preeksch palihdšibas lahdes pasneegt wifumas
pa 1 kap. no dwehseles.

Narwas aprinki Plestawa ir dedšigi wajadstiga weena
Zgaunu-Latweeschu basnizas skohla, jo cenahzeju skaitis gadu
no gadu wairojahs un behrni isaug bes wifas skohlas mahzibas
tahdā tumšibā, kā to newar pazeest. Bet skohlašnams ween
tur maksahs lihds 5000 rbl.; tāpat jarehkina wehl bes kestera
ohtrē skohlmeisters, kas ari nebuhs bes 300 rbl. usturams.
Gewehrojohht scho dedšigu wajadšibu, — jo zitadi turenēs Lat-
weeschu un Zgaunu Luteru behreem ir jakriht pehdigā tumšibā
— daschas draudses jau ir sakluschas preeksch schahdas skohlas
tur dahwanas lasiht, bet bes palihdšibas lahdes peepalihdšibas
tahs nespehs to leelu darba gabalu isdarisht. — Lai ta skohla
tai Latweeschu kolonijā Laura buhtu pastahwiga, tad galwas-
komiteja peelika 100 rbl. turenēs skohlmeisteram, kas no drau-
dses dabuhn tikai 100 rbl. un to masumu, kas tam no mas
eekohpta semēs platscha atlez, no lam ween tas nespehji dšihwoht.

Behterburgas apr. komiteja starp zitatām palihdšibām dahwinaja ari Marinas draudsei Nowgorodas kiršpehlē 200 rubl. Šči draudšite bij no sirsta Golizina weenu kohlū skohlas-namu dabujusi; bet ta ehka bij par masu preefš skohlenu skaita un ne-atlika ari ruhmes preefš deewakalpoščanas. Nabaga draudšite pati ween nespehja šawu iswezejuscho skohlas-namu pahrbuhweht un tapeh; tai sneedsa palihdšibu. — Tai Latweefšchu kolonijai Derewas muiščā, Nowgorodas gubernā, galwas komiteja apfohlja wehl uš tahlaki 3 gadi tohs 250 rubl. ilgadus preefš winu skohlas. Mahzītaja palihgam Puffel k., kas Latweefšus Nowgorodas gubernā garigi apfohpj, galwas komiteja dahwinaja šwehta wakar-ehdeena rihtus.

Tāpat ari tahs zitas aprinka komit. no **Nikolajewnas, Odesas, Tehrpatas, Sahmušalas, Mehweles, Igaunijas, Rije was, Smolenškas, Tarutinas, Tiflisas, Irkuzkas, Witu nas un Karkowas**, katra pusi no šawahm salastahm dahwanahm suhtija galwaskomitejai uš Behterburgu un no tahs ohtras pufes pašneedsa daščadas palihdšibas šawos aprinkšs.

Tā tad ari tai pagahjusčā gadā muhsu Luteru palihdšibas lahdē zeel špehdama ir ruhpejusees teem daščadeem truhkumeem basnijas un skohlasbuhščanā islihdšeht. Tai tad ari ščihs gadašinas atkal tai peewed jaunus draugus un štiprina tohs lihdsščinigohs strahdaht lihdsi pee ta darba, kur katrs ar šawu mihlestibas artawu špehj peebeedrotees un war drohšči šinaht, ka wina dahwana šwehtigi tohp isleetata, jo ta palihds tizibā štiprinaht muhsu tahlā walsti iskaištus tizibas beedrus. Tai tad eetu no jauna mums wifseem pee širds ta apuštuka wahrds: „Mihli brahli, nepeekuhsteet labu daridami.“

Birmai wifpahrigai Kursemes skohl. šapulžei,

kas 28. un 29. Juni 1877. g. Jelgawā tapa notureta, pakatšauktš no G. J. Šönberga.*)

Ko jau šen preefš gadeem kahroja,
Skohlotaji karsti wehlejahs,

Mo ka ilgodamees runaja —

Kā uš leeleem šwehtkeem preezajahs,

Tas nu weenreis iraid notizis —

It kā šaldais šapnis pahrgahjis! —

Šit bij jauku deenu Jelgawā! —

Kad tur skohlotaji pulzejahs:

Dauds to jaunu — ziti wezumā, —

Kas no malu malahm šadewahs! —

Tehwu tehwi nebij redsejšči —

Tahdu deenu wehl ne baudijšči!

Tur bij kohpā dehli Latwijas,

Gan no Augššemes, gan Leepajas,

Gan no Kollka raga — Dundagas,

Gan no Leišmales un — Daugawas.

Wifš, wifš preekā atšeidšahs —

Gimnastijas sahlē — pulzejahs.

Kamdeht tad šchee wifš atšeidšahs —

Kohpā šanaht leelā šapulžē?! — —

Cepašttees gan tee ilgojahs, —

Konferenzi redseht Kursemē? — — —

Garā uštaišitees — pašihtees —

Šits no zita dširdeht — mahzitees!!

Šit bij dahrgas mums tahs šundinas,

Šit tur jauku runu škaneja! —

Šit tur pluhda gudras walodas! —

Šit šče preefššneeks laipni wadija.

Konferenze pirma Jelgawā —

Parahdijahs plaščā škaištumā! —

Augštai waldiščanai isšalam

Pateizibas, kas atwehleja;

Šulraht lungam ari tenzinam,

Kas to laipni, gudri wadija! —

Wifseem kungeem, kas pee waldebis

Skohlas teefās — **augštās laimibas!!!**

Pateiziba ari jafaka:

Šimonšonam, — tāpat Wagnerim,

Bielenšteinam, kas tē runaja,

Lienewaldtam un ar Šönbergim.

Dūnsberg tehwan wifš pehdejam —;—

Lai par raksteem wifseem pateizam!

Ušahkts nu tas darbs ir Kursemē!

Weenreis gadā wifseem weenotees —

Skohlotajeem šawā šapulžē — —

Šanaht, runaht, špreest un — redsetees

Lai šel šapulže nu tehwiā,

Aug par labu brahteem — šwehtibā!

Jelgawas latw. pilšehta draudšē

no 5. lihds 19. Nowember.

1) Dšimušči: Johann Ludwig Bäckmann; Johann Carl Paul Lindemann; Martin Theodor Voss; Johann Rudolf; Anna Masing; Christian Martin Barsdawitsch; Friedrich Johann Dšolin; Annette Louise Ruhnann; Dorothea Margar. Blumberg; Anna Marie Wilhelmine Hoffmann; Elisabeth Emilie Ballod.

Ušfaukti: strahdneeks Juris Nettenberg ar Trihni Saldu; muhrneeka sellis Johann Alfred Rosentreter ar skrohdeereeni Dorothea Leepu; beker sellis Carl Balzer ar skrohdeereeni Marie Charl. Amalie Topping; muhrneeka sellis Johann Siedermann ar skrohdeereeni Dorothea Emilie Aboling. —

3) Mirušči: strahdneeks Carl Freimann 19^{1/2} g.; Otto Gotthard Hoffmann 4 mehn.; Joh. Christoph Weidemüller 10 mehn.; atr. Dahrte Jekab 77 gad.; Bertha Bumbeer 10 ned.; strahdn. šeewa Henriette Henkel 63 gad.; Rišette Emilie Brunfeld 2^{3/4} gad.; Kristaps Grundmann 10 mehn.; Martin Christoph Barsdawitsch 8 deenas.

R. S—j.

*) Kubgtu laštajus par šawu newent, ka šči rišme drušit nosēbojusēes.

M i s i o n e s l a p a.

IX. Tahiti.

(Curinajums.)

Tahiteefcheem tapa nikna flawa zelta no tahdeem, kas to wahrdu: kristiti walkaja, bet Kristus spehku aistleedsa ar faweem darbeem. Tahiti ir laba weeta preefsch kugeem, tee kugineeki tē kawejahs nedelas zauri un dsina mauzibu ar Tahiteefchu feewahm, kas par naudu bij gatawas padohtees wifadahm kaunalectahm; bet pa to laiku, kad tas Ewangelijums tē bij eegahjis, tad tahs feewas sawu gohdu kohpdamas no wineem behdā. Tapehz tee nu atreebdami teem zehla niknu flawu, ka tee misionari esohf lepmi laudis, kas griboht par ziteem walidht un teem fwa-badibu atruemt, un ka Tahiteefchi esohf leekuli un aptumschota tauta, kas leelahs peewiltees, un Eiro-pā starp kristiteem bij deewsgan tahdu, kas scheem meleem tizeja. Zita pahrbaudischana Tahiteefcheem atkal nahza no kristiteem kugineekeem. Tee newaredami wairs sawas meefas kahribas peepildiht, tohs laudis melleja zaur brandwihnu famaitaht, un kad pehz Pomare II. waldija wina meita Pomare Wahine, tad isskatijahs tā, it kā tas Deewa darbs, kas notizis Pomare laika, atkal tapfchoht isahrdihts. Zaur peedferschanas grehku iszehlahs atkal tas wezais paganu gars, negadiga buhshana un sirds-appectinashana; basnizas un fshohlas palika tulfshas, un pa finteem drohfschi grehzineeki bij no kristigas draudses ja-isslehds; zehlahs aridfan dumpis. Bet ta kehneene, kas Deewu taisni bihjahs, turejahs pretim tam launam; ar stipreem likumeem tapa aistleegts brandwihnu eewest; brandwihns, kas bija eewests, juhra eegahsts; draudses eezehla fahfibas-beedribas 1835. g. Tee laudis atkal usmohdahs un tas darbs gahja atkal us preefschu. Wehl trescha pahrbaudischana nahza par Tahiteefcheem. 1836. g. atbrauzā diwi katolu-misionari, un eefahza teem laudihm shahstihf, ka wina lihdfshinigi mahzitaji esohf wiltineeki bijufchi. Kehneene ar wiseem laufchu wezajeem teem fazija pretim; ka wineem zitu mahzitaju newaijaga un ka pehz wina likumeem neweenam fweeschineekam nau brihw bes waldibas atwehleschanas tai semēeenahkt, un beidsiht winus eelika fugi un atraidija. Bet tee par to suhdseja Franzuschu kehnam; tas atsuhtija 1838. g. kara-fugis un prasija 2000 dahlderus teem preestereem par atlihdshinashanu. Kehneenei, kas leelakajam speh-kam newateja turetees pretim, bij tā nauda ja-ismakfa un ja-apsohlshs, tohs katolu misionarus usnemt. Tee atnahza atpafal un usbuhweja leelu basnizu; bet neweens no teem laudihm negahja tai basniza, jo tee jau sinaja isschirt starp pateefibas un wiltibas. Pehz 4 gadeem (1842. g.) atkal atbrauzā tas pats kara-fugis un prasija ar wifadeem eemesleem 10,000 dahlderus strahpes. Kehneenei bij jadohd parafsts, ka padohdahs apafsch Franzuschu kehna pahrwaldishanas; gan kehneene melleja palihgu pee Anglescheem un Amerikaneescheem, bet neweens negribeja ar stipro Franziju eefahkt karu masas Tahiti falas labad. 1843. g. Franzuschi Tahiti eenehma apafsch sawas waldischanas; no ta laika teem katolu-preestereem ir brihw mahzihf, brandwihnam atkal ohstas atwehrtas, grehku

un kauna lectas atkal drohshahi pazet gahwas; kehneenei ar winas laudihm jazeefsch daschada netaisniba un behdas; bet Ewangelijuma misionari tomehr raksta, Deewu flawedami, ka zilweku netaisniba to Deewa pateefibu newar nomahkt un tahs draudses, no tahs pahrbaudishanas usmohdinatas, stipri turahs pee Deewa un wina fwehteem wahrdeem. Un Deews tas Kungs teem pahrbauditeem dohs to uswarschanas krohni. Jo tee, kas tiz eefsch ta Kunga Jesus Kristus, tee ar wifu sawu namu muhshigi dshihwahs! —

X. A i h u a.

Zahna parahd. gr. 3, 17.—18. Tu safi: es esmu bagats un pahrpahri bagats, ka man neto newaijaga; un tu nesini, ka tu est nelaimigs un noscheklojams un nabags un afks un fails. Es tew dohmu padohmu, ka tew buhs no manim pirkt feltu, kas uguni ir isde-dsinahs, lai tu tohpi bagats, un baltas drehbes, lai tu tohpi apgehrtis un tawas failibas-kamis netohp redsehts; un swaidi sawas azis ar azu-fahlehm, lai tu wari redseht.

Schee wahrdini, mihlee misiones draugi, gan fakami no wifahm paganu-tautahm, jo tas ir wifu ne-atgrestu zilweku leelakais pohsts, ka tee negrib un newar sawus grehkus atsiht; bet wifwairaf tee ir fihmejami us leelu Aihneefchu tautu, ko tagad ar jums kohpā gribam apluhkht. Aihna ir wifu leelaka walsts pasaulē, Astija, no wifahm zitahm pasaulēs walstihm it kā atschirta, tā fakohf, pati preefsch sewis ihpascha pasfaule, pret rihteem juhra, pret wakareem un deenas-widu augsti kalni, pret seemeleem, kur ta seme ir wairaf pee-eetama, paschi Aihneefchi ir uftaisijuschi 2000 gadus atpafal breefsmigus muhrus, tik augustus, ka trihs wihri, weens ohtram galwā shahwedami newaretu wineem pahri skatitees un tik platus, ka feschem jahrtneekem wirju ruhmes buhtu, weens ohtram blakam jahrt. Tapehz Aihneefchi paschi ari sawu walsti sauz par widus-walsti, jeb par debesu-walstibu; wifus zitus zilwekus tee sauz par chreem un wina semes par wellu-dshihwofkeem. Sawu keisaru, kam tahda wara, kā neweenam zitam waldineekam wirs semes, tee sauz par debesu-dehlu, wina zeendami kā deewu. Neweens no wina pawalshneekem nedrihtst winam pee-eet flahf, ar peeri papreefsch dewin reises pee semes neklanijees. Wina paivehles-wifas beidsahs ar scheem wahrdeem: „tā jums jadara un jadrebe.“ Aihneefchu sakamais wahrds ir: „labaki lauwu bedre-guleht, nekā keisara gohda faule filditees.“

Aihnas seme ir par wifahm semehm kā peebahsta laufchu pilna, tur ir pilsehti ar 1—2 milj. eedshiwotaju, tā ka seme, lai buhtu zil augliga, newar tohs laudis panest, un ari uhdenim janahf palihgā; us tahm leelupchm, kas tai semē tek, us-taifa leelus plohtus, tohs apber ar semehm, ko istaifa par dahfseem un usbuhwe ehlas; tahdōs peldofchōs fahdschōs dshihwo-dauds laufchu. —

(Us preefschu wehl.)

Lato. Awischu apgahdatajs: J. W. Sakranowicz.

No jensures atwehlehts. Rihgā, 18. Nowember 1877.

Drukahs pee J. W. Steffenhagen un dehla.